

Zápis ze 167. jednání Komise pro hodnocení výzkumných organizací

konaného dne **7. října 2024 od 13.00 hod** dle dohody na předchozím jednání **distančně** via aplikaci Webex.

Jednání se zúčastnili: prof. RNDr. Tomáš **Polívka**, Ph.D. (předseda); Matěj **Bajgar**, Dphil.; Mgr. Vojtěch **Fikar**; prof. RNDr. David **Honys**, Ph.D.; prof. RNDr. Ing. František **Kocourek**, CSc.; doc. RNDr. Stanislav **Kozubek**, DrSc.; RNDr. Ondřej **Krajíček**; prof. Ing. Bohumír **Strnadel**, DrSc.; doc. PhDr. Bc. Iva **Poláčková Šolcová**, Ph.D.; prof. RNDr. Petr **Štěpnička**, Ph.D., DSc.; prof. MUDr. Jan **Trka**, Ph.D.; prof. Ing. Eva **Vejmelková**, Ph.D.; prof. RNDr. PhDr. Hana **Voňková**, Ph.D et Ph.D.; PhDr. Jitka **Slavíková** (host); Ing. Hana **Bakičová** (host); RNDr. Ondřej **Majer**, CSc. (host); Mgr. Michal **Nekorjak**, Ph.D. (host); Ing. Stanislav **Janovský** (host), Pavel **Doleček** (host); Mgr. Ing. Kateřina **Miholová**, Ph.D. (tajemnice); Ing. Lucie **Rulíková** (host)

Omluveni: Mgr. Pavlína **Libichová Cermanová**, Ph.D.; prof. MUDr. Pavel **Ševčík**, CSc.

Komise byla usnášeníschopná.

Pro jednání Komise byl předem navržen program, podklady pro jednání Komise byly rozesílány průběžně e-mailem.

Projednávané body:

- 1) Zahájení, schválení návrhu programu, schválení zápisu ze 166. jednání KHV
- 2) Informace ze 403. a 404. zasedání Rady [T. Polívka]
- 3) Hodnocení účelové podpory [M. Bajgar, T. Polívka]
 - a) Návrh na změnu programu SIGMA (TA ČR)
- 4) Implementace Metodiky 2017+ [T. Polívka, K. Miholová]
 - a) Informace o aktuálním stavu hodnocení na národní úrovni podle M17+
 - b) Výzva na doplnění OP
 - c) Aktualizace Metodiky 2017+
 - d) Plagiáty v Modulu 1 (podnět z OP5 od doc. Cingla)
 - e) Konference Implementace M17+
- 5) IS VaVal [S. Janovský]
- 6) Různé
- 7) Závěr

Ad 1) Jednání zahájil předseda KHV prof. Polívka. Členové KHV jednohlasně schválili program 167. jednání KHV a zápis ze 166. jednání KHV. Další jednání KHV dne 4. listopadu 2024 se uskuteční prezenční formou.

Ad 2) Prof. Polívka informoval o 403. a 404. zasedání Rady. Na prvním zářijovém zasedání byly schváleny (a následně zveřejněny) výsledky z hodnocení v Modulu 1 a 2. VO byly vyzvány k případnému zasílání zpětné vazby (námitek). Dále byly schváleny zprávy o činnosti poradních

orgánů Rady, jejichž součástí je návrh odměn panelistů a hodnotitelů. Rada také schválila záměr veřejné zakázky na nákup dat z Web of Science pro analýzy v Modulu 2 v dalším kole hodnocení. Na druhém jednání Rada schválila Výzvu pro podávání návrhů na členy/členky odborných panelů. Rada přerušila jednání o změně programu SIGMA (TA ČR) a odložila jej na další zasedání Rady. Informace o aktualizaci Metodiky 2017+ byla vzata na vědomí, návrh aktualizované metodiky bude předložen ke schválení na říjnovém zasedání Rady. Prof. Polívka přítomné informoval o přípravě návrhu státního rozpočtu na VaV ve výši 43,3 mld., tj. došlo k navýšení oproti loňskému roku.

Ad 3) Prof. Polívka upozornil, že do programu byl původně ještě zařazen bod 3b) Program Excellence, jehož předkladatel je MŠMT. Jelikož podklady nebyly dodány včas, KHV se k tomuto programu bude vyjadřovat na listopadovém jednání.

Ad 3a) Prof. Polívka v předstihu distribuoval návrh vyjádření KHV k navrhované změně programu Sigma se zapracovanými připomínkami členů KHV. Prof. Štěpnička upozornil na přílišnou obecnost průběžné zprávy programu SIGMA. Prof. Polívka upozornil na nutnost doplnění časového rámce dopadů a na absenci zdůvodnění návrhů úprav alokace v jednotlivých letech programu. Tyto změny se týkají i let, pro které již finanční alokace schváleny byly, což je považováno za nepřijatelné. Prof. Strnadel upozornil na kapitolu 6, která se odvolává na dokumenty platné pouze do roku 2030, což je mnohem kratší termín než časový rámec samotného programu. Prof. Polívka navrhl, aby byla vytvořena pravidla pro předkládání dlouhodobých programů a jejich následné schvalování. Dr. Krajíček navrhl, aby TA ČR specifikoval pojem „Strategické technologie“, které se mohou v průběhu 14 let významně lišit. Upozornil, že TA ČR by měl být primárně zaměřen na vývoj, max. aplikovaný výzkum, nikoliv na podporu „módních trendů“. V případě, že se strategické technologie v průběhu let změní, měl by TA ČR požádat o změnu programu. Další členové KHV navrhli doplnit závěr, že pokud nebudou zapracovány všechny připomínky, změna programu není KHV doporučena ke schválení. Prof. Strnadel upozornil na shodnou analýzu, kterou předložil TA ČR v případě, kdy projekt bude trvat 5 nebo 14 let. Dále upozornil, že změny povedou pouze k dražším a zpožděným výstupům z projektů. Prof. Polívka připomněl program MO předložený v loňském roce, u kterého došlo ke zkrácení z původních 10 let na 8 let na základě požadavku Rady. Považuje tedy za bezprecedentní schválit po roce program s délkou 14 let. Prof. Vejmelková upozornila, že by celý program měl vycházet i z potřeb ostatních poskytovatelů, které v textu nejsou uvedeny. Také by se délka schvalovaného programu neměla řídit dřívějšími rozhodnutími Rady, ale měla by být brána v úvahu aktuální potřeba daného programu. Prof. Polívka shrnul diskusi, všechny dodatečné připomínky budou zapracovány a KHV bude následně se hlasovat per rollam.

KHV v diskusi pokračovala na konci jednání. Dr. Krajíček souhlasil se zúžením své připomínky pouze na dlouhodobé projekty. Prof. Kocourek navrhl komplexní přepracování programu SIGMA. Prof. Vejmelková upozornila na email prof. Konvalinky, který doplňuje či vysvětluje informace k programu SIGMA. Termín pro schválení byl stanoven do středy 9. října. Prof. Vejmelková otevřela téma používání AI v hodnocení VaVal.

Ad 4a) Dr. Miholová Komisi informovala, že výstupy z M1 a M2 byly schváleny a zveřejněny. V současné době VO zasílají námítky k hodnocení vybraných výsledků v H23. Přehled o zaslaných námítkách bude předán členům KHV před listopadovým jednáním. Prof. Polívka doplnil, že VO mají termín pro podání námitek do 11. října 2024. Dr. Miholová uvedla, že od 16. 9. do 15. 11. 2024 probíhá sběr vybraných výsledků pro další kolo hodnocení.

Ad 4b) Byla vyhlášena výzva na obměnu odborných panelů, lhůta pro doručení návrhů končí dne 13. listopadu 2024. Výzva je zveřejněna na webu vyzkum.gov.cz. V každém odborném panelu se výměna týká tří FORDů, tj. celkem 18 osob. Prof. Polívka doplnil, že KHV provede předvýběr, který bude následně předložen Radě jako doporučení. Dr. Miholová dodala, že u méně vytížených

FORDů (tj. cca 5-10 vybraných výsledků) dojde k celkové redukci počtu panelistů. Dále upozornila, že pokud nebude nalezen vhodný kandidát pro náhradu stávajícího člena, bude požádán současný člen panelu o setrvání ve své funkci.

Ad 4c) Prof. Polívka členy KHV informoval o vývoji procesu aktualizace metodiky. Po dohodě s členy Rady bude zachována současná periodicitu (tj. každoroční předkládání části výsledků do M1, pětiletý cyklus hodnocení VO). Další dohoda mezi členy Rady směřuje ke snížení celkového množství předkládaných výsledků o cca 1/3 (diskutován byl i rozdíl mezi velkými a malými VO). Prof. Polívka zdůraznil rozdíl mezi velkými a průběžnými (monitorovací) tripartitami, posledně jmenované budou dobrovolné, tj. uskuteční se pouze tehdy, pokud o to požádá poskytovatel nebo Rada. Dále upozornil na požadavek vypořádání všech připomínek před uzavřením hodnocení v pětiletém intervalu. Členové Rady se shodli, že v metodice nebudou uvedeny váhy jednotlivých modulů (M1-M5). Váhy modulů budou řešeny na tripartitních jednáních mezi poskytovatelem a Radou, na základě metodiky poskytovatelů s tím že resortní metodiky bude schvalovat Rada. Členové Rady dále diskutovali, zda má být společná známka za M1 a M2. Aktualizovaná metodika včetně přílohy 1 bude přeložena na říjnovou Radu. Prof. Voňková se dotazovala, z čeho vychází snížení právě o 1/3. Dr. Mihalová uvedla, že v současné Metodice je uvedeno, že nebude hodnoceno více jak 3 tis. výsledků. Analogicky bylo do aktualizace metodiky uvedeno 2 tis. výsledků a to na základě zkušenosti, že prozatím VO nenaplňovaly počty pro odevzdávání výsledků do hodnocení. Dále zmínila, že z důvodu zvyšujícího se DKRVO musela Rada přistoupit k úpravě částky na jeden odevzdávaný výsledek na 15 mil. Kč (v M17+ je uvedeno 10 mil. Kč).

Ad 4d) Prof. Polívka otevřel podnět odborného panelu sociálních věd, který v Modulu 1 zaznamenal několik případů plagiátorství. Otázkou je, jakým způsobem s takovými podněty nakládat. Jedna z možností je podat podnět k vysvětlení na danou VO. Odborné panely by měly podat informaci o neetickém chování Komisi resp. Radě jako gestorovi hodnocení.

Dr. Nekorjak dodal, že náhodně narazil na min. 7 článků, které byly vytvořeny umělou inteligencí, a rozhodně vylučuje, že by je napsal vědec. Tento konkrétní problém se týká jedné instituce, resp. několika osob z dané instituce. Články jsou evidovány v databázi Scopus a jsou zařazeny do vyšších kvartilů (Q1 a Q2). Dr. Nekorjak navrhl jednou za 10 let vytvořit komplexní datovou analýzu.

Ad 4e) Prof. Polívka informoval, že dne 15. října se uskuteční konference k Implementaci Metodiky 17+ na UJEP. Program je zveřejněn na webu vyzkum.gov.cz a všichni členové KHV jsou srdečně zváni. Konference bude tentokrát zaměřena na problematiku peer review hodnocení a na připravovanou aktualizaci Metodiky 2017+. Spolu se zástupci Rady, KHV a pracovníky Úřadu vlády ČR budou své zkušenosti s peer review hodnocením sdílet zástupci České konference rektorů a Rady vysokých škol.

Ad 5) Ing. Janovský informoval, že v současné chvíli se pracuje na nové verzi IS VaVal. Její spuštění se očekává v lednu 2025. V září byly úpravy projednány s poskytovateli. Plánované úpravy IS VaVal budou předloženy ke schválení na říjnovou Radu. Do IS VaVal přibudou nová nepovinná pole (ROR – identifikátor výzkumné organizace a RAiD - identifikátor výzkumných aktivit a projektů). Největší změnou bude zavedení rejstříku výzkumných pracovníků (jméno, příjmení, tituly, názvy institucí a období, po které na instituci pracoval, výsledky, projekty, obory aj.). Do budoucna se počítá s tím, že by byla povolena úprava těchto dat pro vědecké pracovníky.

Ad 7) Příští řádné **168. jednání** se bude konat dne **4. listopadu 2024 od 13.00 hod.** dle dohody na předchozím jednání prezenčně na půdě **Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy**.

V Praze dne 15. října 2024

Zapsala: L. Rulíková

Schválil: T. Polívka